

Kopja Informali ta' Sentenza

BORD DWAR IL-KONTROLL TA' KIRI TA' RABA

**MAGISTRAT DR.
PAUL COPPINI**

Seduta tat-28 ta' Jannar, 2004

Rikors Numru. 2/2003

Rikors numru 2/2003

Rose Scicluna

vs

Maria Assunta armla ta' Pietru Pawl Muscat u Angelo
Muscat

Illum 28 ta' Jannar 2004

Ic-Chairman,

Ra r-Rikors li permezz tieghu r-rikorrenti, wara li ppremettiet illi l-esponenti Rose Scicluna hija proprjetarja ta' porzjon raba' maghrufa bhala "Tal-Kaxxja" sive "Ta' Kaxxa" fil-limiti ta' Ghajnsielem, Ghawdex, tal-kejl komplessiv ta' cirka mija u tnejn u tletin punt tlieta metri kwadri (132.3mk) li minnhom parti tal-kejl ta' cirka tlieta u tletin punt tlieta metri kwadri (33.3mk) hija destinata ghall-

Pagna 1 minn 5

Qrati tal-Gustizzja

formazzjoni ta' triq pubblika, l-intier imiss mil-lbic ma' beni ta' Anthony Spiteri, grigal ma' beni ta' Loreto Spiteri u xlokk ma' beni ta' Loreto Spiteri;

Illi din l-art flimkien ma' bicciet ohra fl-istess zona kienet imqabbla ghand missier l-intimat Angelo Muscat, Peter Paul Muscat, illum mejjet, fl-intier bi qbiela ta' tliet liri u hamsa u sebghin centezmu (Lm3.75) fis-sena;

Illi l-esponenti jehtiegilhom dan ir-raba ghal skopijiet ta' zvilupp u effettivament gia ottjenew permessi ghall-bini ta' l-istess art;

Illi l-parti illi tinsab imqabbla lill-intimat ser tiffirma parti integrali mill-izvilupp illi l-esponenti ser jaghmlu fuq l-art taghhom u kwindi l-esponenti ghandhom bzonn din l-art ferm aktar milli ghandu bzonn l-intimat;

Illi oltre dan u minghajr pregudizzju ghas-susespost r-rikorrenti ghandha bzonn dan ir-raba' aktar milli ghandu bzonn l-intimat stante li dan ghandu diversi bicciet raba' ohra u dan ai termini ta' l-Artiklu 4(2)(a) tal-Kap 199 tal-Ligijiet ta' Malta;

Talbet li dan il-Bord joghgbu jawtorizzaha li prevja l-likwidazzjoni ta' kwalsiasi kumpens li jista' jkun dovut lill-intimat ai termini ta' l-artikolu (4)(4) tal-Kap 199 tal-Ligijiet ta' Malta, jawtorizza r-ripresa tal-pussess ta' l-art fuq imsemmija mir-rikorrent wara l-iskadenza li jmiss u dan ai termini ta' l-Artiklu 4(2)(a) u (b) tal-kap 199 tal-Ligijiet ta' Malta.

Ra r-Risposta ta' l-intimati fis-sens illi:

1. in linea preliminari n-nullita' tar-rikors billi dan gie pprezentat aktar tard mit-terminu preskritt mill-artikolu 4(1) tal-Kap 199 qabel id-data li fiha kellha taghlaq il-kera fil-15 ta' Awissu 2003;
2. in linea preliminari ukoll u minghajr pregudizzju ghall-ewwel osservazzjoni, ir-rikorrenti trid tipprova t-titolu taghha fuq ir-raba' de quo;
3. fil-meritu u dejjem minghajr pregudizzju ghall-premess it-talba tar-rikorrenti li tehtieg dan ir-raba'

ghal skopijiet ta' zvilupp hija inattendibbli billi r-raba huwa saqwi;

4. illi l-kwistjoni ta' hardship ossia tbatija hija applikabbli biss fil-kaz li t-talba ssir taht l-artikolu 4(2)(a) u huwa kontro sens li r-rikorrenti l-ewwel titlob ir-ripresa tal-pussess tar-raba ghal raguni li tridu ghall-izvilupp u fl-istess waqt titlob li trid tiehu lura dan ir-raba' biex jigi uzat ghal skopijiet agrikoli mir-rikorrenti personalment jew minn xi membru tal-familja taghha;

5. illi l-intimat Angelo Muscat huwa bidwi full time u jghix ma' ommu Maria Assunta Muscat u dan ir-raba huwa fonti importanti ta' l-ghejxien tal-kerrej u l-kerrej ser ibati aktar minn sid il-kera jekk ir-rikors jigi milqugh;

6. illi r-rikorrenti ma tahdimx raba u lanqas hija registrata bhala bidwi, u l-ghejxien taghha ma jiddependix mill-kultivazzjoni tar-raba'

7. ghaldaqstant t-talba tar-rikorrenti ghandha tigi michuda bl-ispejjez kontra taghha;

8. salvi osservazzjonijiet ohra fid-dritt u fil-fatt.

Ra l-verbal tieghu tal-5 ta' Novembru 2003 fejn halla r-Rikors ghal-lum ghad-decizjoni fuq l-ewwel risposta ta' l-intimati.

Ra n-Noti ta' l-Osservazzjonijiet rispettivi tal-partijiet dwar din ir-risposta.

Ra l-atti l-ohra kollha.

Ikkunsidra:

Illi permezz ta' din l-ewwel risposta taghhom l-intimati qeghdin jeccepixxu n-nullita' tar-rikors odjern billi r-rikorrenti naqsu li jipprezentawh fiz-zmien stipulat bil-ligi, u cioe' mhux aktar tard minn tliet xhur qabel id-data li fiha taghlaq il-kirja, u dan a tenur ta' l-artikolu 4(i) tal-kap.199.

Dan ir-Rikors gie ntavolat fid-29 ta' Lulju 2003, u mhux kontestat illi l-qbiela in kwistjoni taghlaq fil-15 ta' Awissu. Imma r-rikorrenti tikkontendi illi dan ma jgibx in- nullita' tar-rikors, imma biss il-postponiment tad-data li, f'kaz favorevoli ghaliha, dan it-tribunal jista' jordna it-terminazzjoni tal-kirja. Fil-fehma taghha ghalhekk, it-

terminazzjoni ma tkunx tista' ssir qabel l-iskadenza ta' wara.

Ma jidhirx illi kwistjoni simili ghadha qatt giet deciza mill-qrati taghna, imma qari akkurat tal-*proviso* ghal dan l-artikolu li gie introdott bl-emenda ghal-ligi li saret fl-1972, meta inbidlet il-procedura f'talbiet simili ghat-terminazzjoni tal-kirja, jindika illi l-iskop ta' dan it-terminu kien illi l-inkwilin ma jigix zgumbrat immedjatament malli ssir it-talba. Kellu jinghata zmien bizzejjed sabiex igawdi c-ciklu shih tas-sena agrikola u jilhaq jahsad dak li jkun zara'. Infatti f'dan il-*provizo* jinghad illi f'kaz li l-kirja ma kienitx taghlaq fil-15 ta' Awissu, **"ebda decizjoni li tapprova dak it-tehid lura ta' pussess ma ghandha ssehh qabel il-15 ta' Awissu li jigi wara d-data tat-terminazzjoni tal-kirja korrenti"**. Ic-Chairman presenti f'kumment li kien ghamel dwar dan il-*proviso* fit-tezi tieghu li kienet tittratta il-ligi tal-qbiela¹ kien ikkumenta hekk f'dan ir-rigward:

"Another innovation to s.4 was that even when the lease did not end on the 15th August, as would normally be the case in agricultural leases, the landlord could only enforce the decision allowing eviction on the 15th August following such date of termination. This ensured that the tenant-farmer be able to enjoy the rural year to its full extent."

Jidher ghalhekk illi l-intenzjoni tal-legislatur meta impona dan it-terminu minimu ta' tliet xhur mill-iskadenza tal-qbiela ghall-presentata ta' talba simili, kienet appuntu sabiex jaghti zmien bizzejjed lill-inkwilin li jilhaq jgawdi pienament mis-sena agrikola korrenti, u mhux ukoll li jippenalizza lis-sid u jimpedieh milli jippresenta t-talba tieghu. B'dana pero' illi t-terminazzjoni ma jkunx jista' jkollha effett qabel l-iskadenza ta' wara. Infatti fil-prattika, minhabba li l-kawzi ma jinqatghux daqshekk malajr, dejjem jigri illi t-terminazzjoni jkollha effett mill-15 ta' Awissu ta' wara li tkun inghatat id-decizjoni, u mhux f'dik id-data indikata fir-Rikors promotur.

¹ "An assessment of the Law relating to Agricultural Leases"; Universita' ta' Malta: 1979: a fol.147

Kopja Informali ta' Sentenza

Ghal dawn il-motivi, filwaqt illi jichad l-ewwel risposta tal-intimati, jhalli r-Rikors ghall-kontinwazzjoni fuq il-mertu.

L-ispejjez jibqghu riservati ghad-decizjoni finali.

(ft. Paul Coppini
Magistrat

(ft.) Maureen Xuereb
D/Registratur

Vera kopja

Ghar-Registratur

< Sentenza In Parte >

-----TMIEM-----